

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академичната длъжност *професор*
по специалността *Педиатрия* за нуждите на Катедрата по педиатрия
към Факултет по медицина на Медицински университет
Проф. д-р Параскев Стоянов – Варна

Отн.: обявен конкурс за заемане на академичната длъжност *професор* в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина и научна специалност Педиатрия за нуждите на Факултет Медицина, Катедра по педиатрия, при МУ – Варна и Клиника по детска клинична хематология и онкология в УМБАЛ „Св. Марина” – Варна, публикуван в *Държавен вестник*, бр. 62 от 06.08.2019 г.

Кандидат (единствен): доц. д-р Валерия Игнатова Калева, доктор
Рецензент: проф. д-р Виолета Михова Йотова, доктор, д.н.
Член на Научно жури по заповед Р-109-315/07.10.2019 г. на Ректора на МУ – Варна,
определена за рецензент

Биографични данни

Доц. д-р Валерия Игнатова Калева е родена на 17.02.1955 г. в с. Старо село, област Силистра. През 1973 г. завършва с отличен успех средното си образование в Математическа гимназия „Баба Тонка”, гр. Русе. През същата година е приета във Висш медицински институт – Варна, специалност медицина. Дипломира се през 1979 г. с отличен успех. Започва кариерата си като ординатор в Детско отделение, Общинска болница – Омуртаг, където работи 2 години, като след успешен конкурс работи като клиничен ординатор по педиатрия в УМБАЛ „Св. Марина” – Варна. След придобиване на специалност по детски болести през 1984 г. става завеждащ Детско отделение към Общинска болница – Омуртаг и покрива нуждата от неонатолог в Родилно отделение на същата болница. През 1987 г. печели асистентски конкурс към Катедрата по педиатрия, ВМИ – Варна и започва клиничната си кариера в Клиника по детска онкохематология, където работи от 32 г. и до момента През следващите 4 години преминава последователно през степените старши (1989 г.) и главен (1992 г.) асистент и се хабилитира през 2007 г. (диплом № 24185/19.04.2007). През 2005 г. защитава дисертационен труд на тема „Фебрилна неутропения и инфекциозни усложнения при онкологично болни деца” и придобива образователната и научна степен *Доктор* по специалност *Педиатрия* с диплом № 29557/26.02.2005 г.

Професионално и академично развитие

Доц. д-р Калева е придобила три медицински специалности: **Детски болести** през 1984 г. (диплом 27386/15.10.1984 г.), **Клинична хематология** през 1992 г. (диплом 40061/16.07.1992 г.) и **Детска клинична хематология и онкология** през 2007 г. (диплом 1641/10.10.2007 г.)

Специализациите ѝ са свързани главно със злокачествени хематологични болести при деца, анемии и нарушения на кръвосъсирването. В периода 1990-1992 г. участва последователно в няколко обучителни курса под ръководството на проф. д-р Драган Бобев в Клиника по детска онкохематология и под ръководството на доц. д-р Данаила Аврамова в Национален институт по хематология (НИКХ) в София. През 1990 г. преминава индивидуален курс по имунохематология и цитология в НИКХ под ръководството на проф. д-р Тодор Мешков. Специализациите и курсовете в чужбина са в областта на хемоглобинопатиите и коагулопатиите и са провеждани в престижни специализирани центрове за лечение на редки кръвни болести в Европа: Център по таласемия в Никозия, Кипър (2006 г.), Център по таласемия в Атина, Гърция (2006 г.), Център по хемофилия към Институт по експериментална хематология и трансфузионна медицина в Бон, Германия (2014 г.), и по-краткосрочни високоспециализирани обучения, включващи курсовете: *Von Willebrand disease – from theory to clinical practice*, Malmo, Sweden (2011 г.), *Haemophilia management in clinical practice*, University of Lovain, Brussels, Belgium (2014 г.), *Diagnosis and management of very rare red cell and iron disorders*, Lisbon, Portugal (2016 г.) и др.

В процеса на работата ѝ в областта на детската онкохематология доц. Калева има допълнително няколко сертифицирани обучения по палиативна медицина, абдоминална ехография, ставна ехография при пациенти с хемофилия, сканиране и разчитане на ДХА в детска възраст, трансплантация на ХСК. Има две сертифицирани обучения по педагогика на висшето медицинско образование и диплом за *Здравен мениджмънт* от 2013 г.

През 2005 г. доц. д-р Калева печели конкурс за началник на Клиниката по детска клинична хематология и онкология (КДКХО) в УМБАЛ „Св. Марина” и заема тази длъжност до настоящия момент. През този период клиниката реформира своята материална база и възможности за прилагане на почти всички съвременни диагностично-терапевтични алгоритми в детската онкохематология, утвърждавайки се като една от водещите специализирани клиники в България. През 2013 г. към клиниката е разкрит първият експертен център по редки болести в България – Експертен център по коагулопатии и редки анемии (ЕЦКРА), а през 2017 г. започва работа и първият извънстоличен Център за трансплантация на ХСК при деца. Под нейно ръководство, КДКХО в момента достигна статут на единствена специализирана клиника в страната, в която има възможност за цялостно и комплексно лечение на хематологични и онкологични заболявания при деца, включващо конвенционална и високодозова химиотерапия, оперативно лечение, лъчетерапия, трансплантация на хематопоетични стволови клетки и мултидисциплинарно лечение на редки хематологични болести.

През 2005 г. доц. Валерия Калева е избрана за член на Съвета на директорите при УМБАЛ Св. Марина – Варна, където работи до 2010 г., а за периода 2012-2015 г. е член на Консултативния съвет към болницата. Тя е първи и постоянен председател на сформирания през 2012 г. *Болнична комисия за трансфузия на кръв и кръвни продукти и Детска онкологична комисия*. Член е на болничния онкокомитет и на редица други болнични комисии – етична комисия, лекарствена комисия, комисия за лекарствена резистентност и др.

Доц. Калева е координатор на иновативни проекти за Център за трансплантация на ХСК и Лаборатория за транслационна медицина, както и на пилотен за България проект „Център по иновативна CAR-T имуноклетъчна терапия на онкологично болни пациенти от България и граничещите страни от региона”.

От 2012 г. до настоящия момент доц. д-р Калева е ръководител на Катедрата по педиатрия към МУ – Варна, в периода 2006-2015 г. е член на Факултетен съвет на Факултета по медицина при МУ – Варна, а в периода 2012-2016 г. е член и на Академичния съвет. От 2012 до 2018 г. е член на Научния съвет по терапевтични науки към Факултета по медицина, Програмния съвет на Факултет по медицина и Програмен съвет за координиране на обучението по специалност „медицинска сестра”. По повод 50 годишния юбилей на Катедрата по педиатрия през 2013 г. под нейна редакция и в съавторство с доц. д-р Емил Дянков е издадена юбилейната книга „50 години от живота на една катедра”.

Научноизследователска дейност

Наукометрични показатели

Анализът на количествените данни на научната продукция на доц. д-р Валерия Калева показва, че тя участва в конкурса с общо **282 научни труда**, като **189** от тях са реализирани след получаване на академична длъжност „доцент”. Допълнително е представила справка за 82 участия с доклади и постери в научни форуми в България след получаване на академична длъжност „доцент”, които не е предложила за рецензиране поради липса на публикувани в сборници резюмета, постери или доклади (научна активност). Разпределението на трудовете преди и след придобиване на академична длъжност „доцент”. е представено в следващата таблица.

Научни трудове – общо (преди и след придобиване на АД доцент)	Брой
Дисертации	1
Глави в монография	4
Глави в учебници	1
Глави в методични указания и ръководства	10
Пълнотекстови публикации в български списания	88
Пълнотекстови публикации в чуждестранни списания – 4 с IF	9
Публикувани резюмета в български списания	19
Публикувани резюмета в чуждестранни списания – всички 9 с IF	9
Публикувани резюмета в български сборници	100
Публикувани резюмета в чуждестранни сборници	41
Общ брой	282

Представените за рецензиране 189 научни труда са разпределени по следния начин: **58** пълнотекстови публикации в списания, от които **50** в български и **8** в международни, като 4 от последните са с IF; **21** публикувани резюмета в списания, от които 15 в български и 6 в международни, като всички 6 са с IF; **96** публикувани резюмета в сборници, от които **63** в български и **33** в международни; 3 броя публикации под формата на глави от монографии, една в учебник и 10 броя публикации в авторски колектив под формата на методични указания и ръководства. Представените за рецензиране научни трудове след придобиване на акад. длъжност „доцент” са описани в следващата таблица.

Научни трудове – след придобиване на АД доцент	Брой
Глави в монография	3
Глави в учебници	1
Глави в методични указания и ръководства	10
Пълнотекстови публикации в български списания	50
Пълнотекстови публикации в чуждестранни списания – 4 с IF	8
Публикувани резюмета в български списания	15
Публикувани резюмета в чуждестранни списания – 6 с IF	6
Публикувани резюмета в български сборници	63
Публикувани резюмета в чуждестранни сборници	33
Общ брой	189

В подадената документация за участие в конкурса научните трудове са разпределени в две части, като в първата са включени публикациите, чрез които доц. д-р Калева покрива минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор”, съгласно ЗРАСРБ от 2018 г. (28 на брой), а във втората част – всички останали публикации, 161 на брой.

В 53 публикации (28%) доц. Калева е единствен или първи автор: единствен автор в 32 научни труда (19%), първи автор в 21 публикации (12%). В колективни трудове участва като втори автор в 43 (22%), трети в 29 (15%) и следващ автор в 64 (32%).

Импакт факторът на доц. д-р Калева за периода на нейната творческа дейност е **64.14** (14.622 от 4 списания с пълнотекстови публикации и 49.518 от 9 публикувани резюмета в списания), който е изчислен от системен източник за информация *Web of Science*. Броят на цитиранията е **65**, като **58** от тях са цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, едно цитиране е в монография и 6 са цитиранията в нереферирани списания с научно рецензиране. Справката за цитиранията е изготвена в Библиотеката на МУ – Варна въз основа на информация от международните научни бази данни *Web of Science*, *Scopus Google Scholar* и *eLibrary.ru*.

Освен това, д-р В. Калева е участвала многократно като поканен лектор с доклади и презентации в 82 други научно-практически конференции на организации и сдружения на регионално и национално ниво, които не са представени за рецензиране, поради предимно образователния формат на събитията и липсата на публикувани резюмета (научна активност).

Тематични направления и приноси

Научните приноси на доц. Калева се класифицират в 6 направления:

- (1) редки хематологични болести,
- (2) други хематологични нарушения и хематологични болести в детска възраст,
- (3) злокачествени болести в детска възраст,
- (4) фебрилна неутропения и инфекциозни усложнения при онкологично болни деца,
- (5) други педиатрични проблеми и болести,
- (6) хематологични ръководства/стандарти, основани на доказателства.

Във връзка с експертната си позиция в областта на таласемия и хемофилия, доц. д-р В. Калева реализира значима научна продукция, посветена на тези две редки болести. В нейни теоритични публикации за първи път в България се дефинират принципи и алгоритми за създаване и функциониране на сертифициран експертен център за таласемия и хемофилия, съответстващ на европейските и световни стандарти. Осъществява се първа обобщена национална оценка на клиничния статус на българските пациенти с таласемия майор (към декември 2014 г.) и се формулират бъдещи насоки в комплексните грижи за тях. Заедно с колектова си, тя участва в поредица от клинични проучвания, оценяващи за първи път терапевтичната ефективност на моно- или комбинирана желязо-хелатираща терапия при български пациенти с таласемия майор. В колаборация с международни изследователски екипи за първи път е въведена детекция, количествена оценка и предикция на миокарден желязен товар чрез сърдечносъдов MRI (стойност на T2*). Доц. Калева е ментор на серия от оригинални изследвания за ехокардиографска оценка (показател E/e') на параметри за систолна и диастолна дисфункции при таласемия, корелации между лабораторни и ехокардиографски показатели (NT-proBNP и LAVi), епидемиологичен профил на ритъмни нарушения и пулмонална хипертония. Съавтор е на клинични проучвания, анализиращи ендокринни нарушения, репродуктивно здраве, тубулна дисфункция, орални, хепатални и гастроинтестинални нарушения при пациенти с таласемия майор.

Като водещ национален експерт по хемофилия доц. Калева участва в първото мащабно епидемиологично проучване върху структурата, клиничния статус и терапевтичното поведение при деца с вродени коагулопатии в България. Съавтор е на първите сравнителни национални изследвания върху пациенти с хемофилия, анализиращи терапевтичната ефективност и икономическата целесъобразност на различните категории профилактични режими с коагулационни фактори, включително с новия продукт *BAU 81-8973*. Съавтор е на голямо международно проучване (с български и германски пациенти) върху диагностичната стойност на ехографията за оценка на ставни дефекти. Нейни доклади прокламират за първи път в националната хематология теорията и стратегията за индукция на имунен толеранс при инхибиторна хемофилия и препоръчват най-модерните протоколи за терапевтично поведение (нискодозов режим по *Протокол Бон*, профилактично приложение на aPCC (*FEIBA*), rFVIIa и др.).

В областта на злокачествените болести д-р Калева е автор на първото в България ръководство за поведение при малигнени плеврални изливи, свързани с малигнени лимфоми, остри и хронични левкемии, мултиплен миелом, болест на *Castleman*, лъчелечение и костномозъчна трансплантация. Участва в поредица от мултицентрови национални проучвания, обобщаващи данни за ефективност на различни терапевтични модалности при остра лимфобластна левкемия, остра миелобластна левкемия и хронична миелобластна левкемия в детска възраст. Съавтор е на публикации, описващи клинични казуистики – дете с бластна плазмоцитоидна дендритна клетъчна неоплазия (за първи път в България) и едновременна поява на ETV6-RUNX1 и BCR-ABL транскрипти при дете с B-клетъчна остра лимфобластна левкемия (за първи път в световната литература). Участва в национален експертен екип, регламентирал за първи път в България протокол Euro Net-PHL-C1 като терапевтичен стандарт при болест на Hodgkin.

В сферата на детските солидни тумори, доц. Валерия Калева е съавтор на първото мултицентрово национално проучване, обобщаващо хистологични, прогностични и терапевтични параметри при най-честите солидни тумори в детска възраст. Автор е на раздели в единственото по рода си национално ръководство, основано на доказателствата, за поведение при невробластом. Ментор е на първите в България онкопсихологични проучвания в педиатрията за арт-терапевтични сесии и за избор на кризисни интервенции в терминална фаза, използващи валидирани оценъчни инструменти (ESAS, STAI-S, E.P.Q.-D и TAT).

Доц. д-р В. Калева е водещ автор на серия от обзори и оригинални клинични проучвания, анализиращи за първи път в България епидемиологичния модел на фебрилна неутропения при онкологично болни деца и свързаните с нея инфекциозни усложнения – категории, честота, структура и микробиологичен спектър. Съавтор е на изследвания, въвеждащи оценъчни критерии за орален и дентален статус и детерминиращи пробиотична профилактика на орален мукозит.

В серия от модерни обзори доц. д-р Калева за първи път в националната онкохематология дефинира проблема за придържане към лекарственото лечение и методите за оценката му, разгръщайки креативна дискусия за подходи към неговото подобряване чрез образование на пациентите, оптимизиране на лечебните режими и подобряване на комуникацията между лекари и пациенти.

Доц. Калева е съавтор в първата публикация на български език, представяща подхода GRADE като най-съвременен и обективен метод за съставяне на клинични ръководства, основани на доказателствата. През периода 2010-2018 г. е автор, актуализиращ ежегодно раздела за поведение при фебрилна неутропения в българския Стандарт за системна терапия на солидни тумори при възрастни и съавтор на оригиналните издания и актуализации на хематологичните методични ръководства и терапевтични стандарти.

Участие в проекти

Участие в научен проект към Фонд Наука, МУ – Варна

- Дългосрочни резултати при лечението на деца с остра лимфобластна левкемия в една университетска клиника по детска онкохематология в България (2019-2021г.)

Съвместни международни проекти на МУ – Варна с други учебни институции и изследователски групи:

- Петгодишен проект – Варна за академична и културна съвместна работа с Institut für Experimentelle Hämatologie und Transfusionsmedizin, Bonn, Germany (2013)
- Двугодишен проект – Варна с Institut für Experimentelle Hämatologie und Transfusionsmedizin, Bonn, Germany, *Ежегодно обучение по хемофилия: Колоквиум за образование* (2015)

Участие в други европейски проекти, свързани с изследователски групи и мрежи

- e-ENERCA: Telemedicine platform for rare anaemias (2014-2019)
- E-ThalED for Healthcare Professionals (на TIF)
- PRO-RBDD: Prospective data collection on patients with coagulation fibrinogen and factor XIII deficiencies
- EuroNetPHL

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Калева е преподавател с академичен опит над 35 години. В МУ – Варна преподава специалността „педиатрия“ на български език на студенти по специалност „медицина“ към Факултета по медицина, специалностите „медицинска сестра“ и „акушерка“ към Факултета по обществено здравеопазване и специалностите „рентгенов лаборант“ и „инспектор по обществено здраве“ към Медицински колеж – Варна. Преподаването на студентите от специалност „медицинска сестра“ и „акушерка“ доц. Калева провежда интерактивно дистанционно чрез системата *Blackboard*, даваща възможност за синхронно преподаване както на студентите от университетските бази във Варна, така и на студентите във филиалите на университета в Сливен, Шумен и Велико Търново.

Средната и годишна учебна натовореност през последните 3 години е 188 часа при норматив 126 часа, като хорариумът ѝ включва предимно часове за преподаване на лекционен материал.

По време на нейния мандат като ръководител на катедра са осъществени две актуализации на учебните програми по педиатрия по специалностите, по които тя преподава, като съдържанието на всички лекционни курсове е поместено в университетската интернет-платформа *Blackboard*. В процес на тестване е и електронен вариант на семестриалния изпит по англоезично обучение по педиатрия, който предстои да бъде въведен през следващата изпитна сесия.

Доц. Калева провежда обучение в индивидуални курсове за следдипломна квалификация по детска онкохематология и хемотрансфузия, като през последните три години има лична заслуга в създаването и координирането на два нови курса към университета – курс ВСД „Трансплантация на ХСК” и педиатричен курс на тема „Спешни състояния в педиатрията”. През изминалата учебна година с нейно участие е въведено и теоретично-практическо обучение по СИД „Редки болести в педиатрията”. След успешно приключване на международния проект „Обучение на санитарии”, на който е ръководител, доц. д-р Калева и екип разработват пилотен проект за професионално обучение за придобиване на степен на професионална квалификация за професиите „здравен асистент” и „болногледач”, на базата на който две години по-късно МУ – Варна получава за първи път в България лиценз за обучение по двете професии към специалността „здравни грижи” във Факултета по обществено здравеопазване.

Доц. Валерия Калева е ръководител на трима специализанти по педиатрия и на четирима специализанти по детска клинична хематология и онкология, трима от които вече са с приключена специализация и работят в сферата на детското здравеопазване – един педиатър в областна многопрофилна болница и двама със специалност по детска клинична хематология и онкология, които са останали на работа в нейната клиника.

Доц. Калева е член на комисии за придобиване на клинична специалност по *Детска клинична хематология и онкология* и *Клинична хематология*. Ръководител е на един дипломант и пет докторанти, двама от които с успешна защита на дисертационните си трудове съответно през 2016 г. и 2017 г.

Доц. д-р Калева е била рецензент на няколко дипломни работи и докторски дисертации в областта на медицината (3 дипломни и три дисертации), научни трудове на кандидати за присъждане на научното звание *главен асистент* (3 рецензии), *доцент* (една рецензия и 3 становища) и *професор* (7 рецензии и 5 становища). Автор е на рецензии за 3 монографии, 5 научни проекти към Фонд „Наука” на МУ – Варна и един към ФНИ при МОН.

От 2009 г. е член на редакционната колегия на списание „Клинична хематология”, от 2015 г. – на редакционната колегия на списание „Редки болести” и от 2019 г. – на списание „Педиатрия”.

От 2011 г. е постоянен член на УС на Българско медицинско сдружение по хематология и УС на Българска педиатрична асоциация (БПА). От 2015 г. е председател на Варненската регионална колегия на БПА. Постоянен член е на Българското медицинско сдружение по детска хематология и онкология, Българското онкологично дружество, Европейската асоциация по хематология (ЕНА), Европейската асоциация по детска онкология (SIOPE) и International Network of Clinicians for Endocrinopathies in Thalassemia and Adolescence Medicine (ICET)

Обществена и експертна дейност

Доц. д-р В. Калева е член на Комисия по редки болести (от 2013 г.), на Експертен съвет по медицинската специалност „Детска клинична хематология и онкология” към МЗ (от 2019 г.). От 2016 г. е член на Национален съвет по хемофилия към Консултативен съвет „Партньорство за здраве” при Министерски съвет, а от 2009 г. е постоянен председател на Националната работна група по таласемия и хемофилия към БМСХ. От 2011 г. е външен експерт на НЗОК за редки анемии и коагулопатии, през периода 2013-2018 г. е експерт към ЦФЛД към МЗ и от 2019 г. – член на Комисия за лечение на деца в България и чужбина към НЗОК.

По предложение на доц. Калева през 2007 г. се основава *Работна група по таласемия* към БМСХ с цел подобряване на медикосоциалните грижи за пациентите с таласемия в България. В тази връзка под нейно ръководство и домакинство се провеждат над 25 национални научно-образователни мероприятия за лекари, медицински специалисти и пациенти, част от които са отразени в представената справка за 82 участия в национални форуми без придружаващи резюмета: традиционно провеждане на международните срещи *Таласемия-Варна*, тематични международни работни срещи (*Cardiac complications in thalassemia, Endocrine complications in thalassemia, Renal complications of beta-thalassaemia, Iron chelation therapy* и др.), обучителни семинари за общопрактикуващи лекари, медицински сестри и пациенти и др. През 2011 г. Работната група е домакин на *4th European Symposium on Rare Anaemias*, на който доц. д-р Калева е председател на Организационния комитет. По инициатива на групата и с участие на други професионални браншови организации са създадени *Ръководство за лечение на хроничен хепатит при пациенти с таласемия, Ръководство за поведение при сърдечни усложнения при пациенти с таласемия, Национална програма за придържане към желязо-хелатираща терапия* и др. Под редакцията на доц. д-р Калева е издадена монографията *Наръчник за клинично поведение при бета-таласемия*. По нейна идея и с помощта на Работната група е създаден първият Регистър за редки болести в България – Регистър за пациентите с таласемия, който прераства в национален проект на БАПОН „Национален регистър на пациентите с таласемия в България (2010-2012)”.

През 2009 г. по модел на Работната група по таласемия е създадена и Работна група по хемофилия с председател доц. Калева. Досега са проведени над 20 национални научнообразователни мероприятия за лекари, медицински специалисти и пациенти, част от които са отразени в представената справка за 82 участия в национални форуми без придружаващи резюмета: ежегодни национални срещи по проблемите на диагностиката и лечението на пациенти с хемофилия, включително с участието на международни експерти, обучителни семинари и участие в регионални педиатрични и хематологични форуми, форуми за общопрактикуващи лекари и студенти.

През 2018 г. поредното издание на ежегодния национален симпозиум „Млад хематолог” се реализира във Варна на тема *Тромбоза и хемостаза*, на което доц. д-р Калева е главен инициатор и организатор. Това е първият по рода си научен форум в България, в

който изтъкнати експерти от България и чужбина представят своя личен опит върху всички основни теми в областта на хемостазиологията, а млади лекари и специализанти презентират клинични случаи.

През 2015 г. в качеството си на председател на организационния комитет във Варна доц. д-р Калева поставя начало на международния образователен семинар за начинаещи лекари в областта на хемофилията *Haemophilia Educational Program CHANCE*, който през 2016 г. претърпява второ издание за напреднали във Варна, след което продължава да се провежда в други европейски страни.

Конкретна реализация на усилията на доц. Калева за мобилизиране на различните ресурси в България за подобряване грижата за пациентите с таласемия и хемофилия е изграждането на първия в България Експертен център за редки болести. През 2014 г. ЕЦКРА е приет в Европейската мрежа по хемофилия (EUNANET) със сертификат и статут на Център за комплексно лечение на хемофилия, а през 2016 г. – в Европейската референтна мрежа за редки хематологични болести (EuroBloodNet). В началото на 2014 г. Центърът по хемофилия в УМБАЛ „Св. Марина” – Варна и Центърът по хемофилия на Университетската болница в Бон, Германия, стартират туининг-програма със спечелена субсидия от Световната федерация по хемофилия (СФХ). Две години по-късно програмата е удостоена с най-високото отличие на Световна Федерация по Хемофилия – *Twins of the Year 2015*.

В областта на детската онкохематология доц. Калева има пряк ангажимент към организирането на редица научни форуми от национален и регионален мащаб, включително и като домакин на *Regional Central-Eastern/South-Eastern European Pediatric Oncohematology Meeting* във Варна през 2012 г. В качеството си на член на националния Експертен борд и автор на първото консенсусно „Ръководство за поведение при невробластом”, през 2015 г. доц. Калева поема инициативата да организира отделна научна сесия на конференция „МОРЕ”, посветена на диагностика и лечение на невробластома, един от най-честите злокачествени тумори при деца. През 2016 г. е инициатор и организатор във Варна на начална среща за включване на България в европейската мрежа EuroNet Pediatric Hodgkin Lymphoma.

Доц. д-р Валерия Калева е постоянен член на колективите, ангажирани със създаването и актуализирането на медицинските стандарти и терапевтични алгоритми по педиатрия, детска онкохематология, клинична хематология и медицинска онкология. В последната актуализация на Ръководството за диагностика и лечение на хематологични заболявания, тя е автор на почти целия раздел за доброкачествени кръвни заболявания и на притурката към ръководството, озаглавена „Редки нарушения на кръвосъсирването”.

През 2004 г. доц. Калева поставя началото на проекта „Изкуството, което лекува” – проект за психична устойчивост и психично възстановяване на деца със злокачествени заболявания и техните придружители чрез средствата на изкуството и психичната рехабилитация. Проектът намира много привърженици и на по-късен етап прераства в

национална програма с реализация в останалите детски онкохематологични клиники в страната.

Членство в обществени организации:

- *Да съхраним жената* в подкрепа на деца и семейства, на млади и възрастни хора
- Организация на таласемиците в България
- Българска асоциация по хемофилия

Доц. Калева е удостоявана ежегодно с приза на инициативата на вестник *24 часа – Лекарите, на които вярваме*, и през 2017 г. е избрана за член на Лекарската лига на България след анкетно проучване на Дарик радио *Кои са най-добрите лекари в България*.

През 2011 г. е наградена с приза „Принос в развитието на медицината и здравеопазването” на Фондация „Отворено общество” – Варна, а през 2017 г. – с приза „Принос в развитието и прилагането на трансплантация на хематопоеетични стволови клетки” на регионалната колегия на БЛС - Варна.

Критични бележки и препоръки

Огромната организационна, образователна и иновативна по отношение на колаборацията с пациентските организации работа на доц. Калева очевидно черпи с пълни шепи от нейната изключителна енергия и ентузиазъм. Това остава някои от нейните най-ценни приноси в нашата национална педиатрична и онкохематологична практика непубликувани в научни издания. Силно се надявам заедно с нейните сътрудници тя да има сили и време да обобщи и публикува в следващите години най-вече значимите научно-приложни постижения в областта на двете редки групи болести, в чиято сфера има най-голяма компетентност – редки анемии и коагулопатии.

В заключение, кандидатурата на доц. д-р Валерия Калева напълно отговаря на държавните и институционалните изисквания за заемане на академична длъжност „Професор”. Нейните наукометрични и професионални показатели, както и личните и качества са без съмнение достойни за присъждане на тази степен. Малко са нашите съвременници, които с толкова жар, последователност и заразявайки с личен пример, да могат последователно да се борят за постигане на все по-високи стандарти в грижите за малките пациенти с онкологични и хематологични заболявания, за по-добра съдба на техните семейства и на самите тях. Заслужава си да се види и да се знае колко добра връзка изгражда тя като лечител и колко важен е личният и пример като ментор и учител! В научните трудове на доц. Калева навсякъде прозира стремежът към усъвършенстване на клиничната грижа и подобряване на изхода от заболяването, а в подкрепата и към градящите национални здравни политики институции личи пълната готовност за жертва на лично време и сили в името на постигане на все по-високо ниво на любимата и професия и по-добрата прогноза за пациентите. Уменията и за колаборация, организация и обединяване на често несъвместими гледни точки и личности в името на обща цел е впечатляваща и уникална за нашите условия. Доц. Валерия Калева успя да укрепи и надгради значимите

традиции на варненската детска онкохематология, да впише успешно полаганите грижи в университетската болница „Света Марина“ в съвременната карта на Европа, от първите крачки у нас за преходната и доживотна грижа за пациентите в един център до пълното обхващане на всичките необходими дейности и лечебни подходи за тях. Тя има редица талантиливи последователи, за чието научно и кариерно израстване се грижи неуморно и които без съмнение ще продължат и разклонят нейното дело.

Напълно убедено и с голямо уважение препоръчвам на Научното жури да присъди на доц. д-р Валерия Игнатова Калева, доктор, академичното звание „Професор“ по научна специалност „Педиатрия“ за нуждите на Катедрата по педиатрия към Факултета по медицина, Медицински Университет – Варна и Клиника по детска клинична хематология и онкология към УМБАЛ „Света Марина“ – Варна.

21.10.2019 г.

проф. д-р Виолета Йотова, дм,дн

